

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-137/18-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Lidije Vukičević predsjednice vijeća, mr. sc. Inge Vezmar Barlek i Marine Kosović Marković, članica vijeća, te sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatske banke za obnovu i razvitak iz Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe H. Š. iz Z., kojeg zastupa opunomoćenica S. D., odvjetnica u Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 20. rujna 2018.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništavanje 1. i 2. točke rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, KLASA: UP/II-008-07/18-01/1161, URBROJ: 401-01/10-18-6 od 05. ožujka 2018.

II. Poništava se točka 3. rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, KLASA: UP/II-008-07/18-01/1161, URBROJ: 401-01/10-18-6 od 05. ožujka 2018.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženik je točkom 1. izreke poništio rješenje tužitelja Hrvatske banke za obnovu i razvitak (dalje: HBOR) broj: 24/2017 od 07. Prosinca 2017. i točkom 2. izreke zainteresiranoj osobi je odobreno pravo na pristup preslici popisa svih korisnika kredita koje je HBOR kreditirao u razdoblju od 1. do 31. listopada 2017. godine, uz iznose kredita. Točkom 3. izreke tužitelju je naređeno da u roku od osam dana od primitka osporenog rješenja omogući pristup navedenoj informaciji.

Protiv navedenog rješenja tužitelj je podnio tužbu u kojoj navodi da je prvostupanjskim rješenjem zahtjev zainteresirane osobe odbijen na temelju odredbe članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 25/13. i 85/15., dalje: ZPPI) odnosno zbog zloupotrebe prava na pristup informacijama, što je tuženik prihvatio u svojim ranijim rješenjima. Navodi zahtjeve koje mu je podnijela zainteresirana osoba, kao i informacije koje su zainteresiranoj osobi do sada dostavljene. U pogledu definicije javnih sredstava poziva se na odredbe Zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava (Narodne novine, broj 72/13. i 47/14., dalje u tekstu: ZTTJS) i mišljenje Ministarstva financija, a zbog toga što krug poduzetnika koje financira HBOR prelazi krug poduzetnika iz ZTTJS-a, poduzetnici koji nisu javni trebaju imati pravo na zaštitu podataka koji su bankovna tajna. Uspoređuje svoje poslovanje s poslovanjem

Europske investicijske banke (dalje: EIB) s kojom je u poslovnom odnosu, a koja osigurava zaštitu povjerljivih informacija koje joj daju klijenti. Poziva se na odredbe članka 15. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije vezano uz EIB i Politiku transparentnosti. Navodi da je protiv presude ovoga suda poslovni broj: UsII-101/15-5 od 2. rujna 2015. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske podnijelo zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. Zaključuje kako tuženik pogrešno smatra da bi se samo zbog činjenice što se tužitelj (dijelom) financira javnim sredstvima, trebao primijeniti članak 16. stavak 3. ZPPI-a. To upravo zbog ograničenja predviđenih drugim hrvatskim zakonima, ali i propisima EU koji ne poznaju automatizam objave podataka, već postoji obveza zaštite bankovne tajne. Zaključno predlaže Sudu da poništi osporeno rješenje.

Podneskom zaprimljenim kod ovog suda 20. rujna 2018. predlaže Sudu da ponovno Sudu EU podnese zahtjev za prethodnu odluku.

Tuženik u odgovoru na tužbu smatra neodlučnim što je u pojedinim slučajevima ocijenio da zainteresirana osoba zloupotrebljava pravo na pristup informacijama, jer to procjenjivano ovisno o pojedinom zahtjevu. U ovoj upravnoj stvari nije našao razloge zbog kojih bi se radilo o zlouporabi prava. Mjerodavnim za ovaj slučaj smatra odredbe ZPPI-a, a ne ZoHBOR i ZoKI-a, a prema odredbi članka 16. stavka 3. ZPPI-a informacija o raspolaganju javnim sredstvima mora biti dostupna javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa. Zaključuje da ne postoji nikakva sumnja da tužitelj raspolaže javnim sredstvima te nalazi nepotrebним pozivanje tužitelja na popise EU, jer je ZPPI usklađen s pravom EU. Smatra neosnovanim prijedlog tužitelja za postavljanje prethodnog pitanja Sudu EU, jer je ZPPI usklađen s Uredbom 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145 31.5.2001., dalje: Uredba) te uređuje pitanje pristupa informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti u Republici Hrvatskoj. Tumačenje usklađenosti odredbe nacionalnog zakonodavstva koje je u isključivoj nadležnosti država članica nije, prema mišljenju tuženika, osnova za postavljanje prethodnog pitanja Sudu EU. Istočje da Vrhovni sud Republike Hrvatske još nije odlučio o podnesenom zahtjevu za preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude.

Predlaže Sudu da tužbeni zahtjev kao neosnovan odbije.

Kako se radi o činjenično i pravno istovrsnom predmetu kao što je predmet UsII-286/17, u kojem je ovaj sud je prihvatio prijedlog tužitelja i na temelju odredbe članka 45. stavka 2. točke 1. ZUS-a prekinuo spor (rješenjem donesenim na raspravi 2. veljače 2018.) te Sudu EU podnio zahtjev za tumačenje relevantnih izvora prava EU, sud je i u ovom predmetu rješenjem od 9. svibnja 2018. godine odredio prekid upravnog spora do odluke Suda EU.

Razlog za podnošenje zahtjeva Sudu EU, ovaj sud je našao u tome što prema odredbi članka 2. podstavka 2. ZPPI-a, taj zakon sadrži odredbe koje su u skladu s Uredbom 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145 31.5.2001., dalje: Uredba), a Uredba u članku 4. stavku 2. ne propisuje dostupnost informacija bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa.

Rješenjem Suda EU broj: C-90/18 od 6. rujna 2018., koje je kod ovog suda zaprimljeno 12. rujna 2018., taj je sud u okolnostima konkretnog slučaja ocijenio da je zahtjev za prethodnu odluku podnesen u predmetu poslovni broj: UsII-286/17 očito nedopušten. Stoga je na temelju odredbe članka 45. stavka 5. ZUS-a ovaj sud nastavio spor i primijenio odredbu članka 16. stavka 3. ZPPI-a, budući da je, iz naprijed navedenih razloga, ocijenio pravilnim stajalište tuženika da tužitelj raspolaže javnim sredstvima. Kako se ne radi o klasificiranim podacima, unatoč postojanju ograničenja na pristup informacijama (članak 15. stavak 2. točka 2. ZPPI-a) odnosno obvezi čuvanja bankovne tajne, tražene informacije moraju javnosti biti dostupne bez ikakvih ograničenja.

S obzirom da u ovom predmetu nisu nastupile neke nove okolnosti, Sud ne nalazi

potrebnim ponovo podnijeti zahtjev Sudu EU, kako je to predložio tužitelj svojim podneskom.

U nastavku postupka, a na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja (članak 55. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima, Narodne novine, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda RH i 29/17., dalje: ZUS) Sud je tužbeni zahtjev ocjenio djelomično osnovanim.

Prije svega, Sud ocjenjuje pravilnim utvrđenje tuženika da tužitelj raspolaže javnim sredstvima, jer to proizlazi iz odredbe članka 5. stavka 2. ZoHBOR prema kojoj temeljni kapital HBOR-a uplaćuje Republika Hrvatska iz državnog proračuna, a sukladno odredbi članka 8. stavka 2. ZoHBOR, Republika Hrvatska jamči za obveze HBOR-a bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Stoga u konkretnom slučaju dolazi do primjene odredba članka 16. stavka 3. ZPPI-a, prema kojoj su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak. U konkretnom slučaju stranke ne navode da bi se radilo o informacijama koje predstavljaju klasificirani podatak, što znači da tražene informacije trebaju biti dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa.

Postupak koji je u tijeku po izvanrednom pravnom lijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske nije od utjecaja na ovaj spor, jer se radi o pravomoćnoj presudi.

Pravo na pristup informacijama regulirano je odredbama ZPPI-a pa u tom pogledu odredbe drugih propisa koje tužitelj navodi u tužbi nisu od utjecaja na ocjenu zakonitosti rješenja tuženika.

Međutim, Sud, koji sukladno odredbi članka 31. stavka 1. ZUS-a nije vezan razlozima tužbe, nalazi nezakonitom točku 3. izreke rješenja tuženika kojom se tužitelju naređuje omogućiti pristup informacijama u roku 8 dana od primitka rješenja. Ovo iz razloga što je odredbom članka 26. stavka 1. ZPPI-a propisano da tužba u upravnom sporu ima odgodni učinak ako je rješenjem omogućen pristup informaciji. Prema tome, kod određivanja roka za omogućavanje pristupa informaciji u smislu odredbe članka 25. stavka 7. ZPPI-a, tužnik je morao imati na umu i citiranu odredbu članka 26. stavka 1. ZPPI-a te je nezakonito tužitelju naredio da omogući pristup informaciji prije nego što je upravni spor o zakonitosti tog rješenja dovršen, odnosno prije nego što je rješenje tuženika postalo pravomoćno.

Slijedom izloženog, na temelju odredbe članka 57. stavka 1. ZUS-a i članka 58. stavka 1. ZUS-a presuđeno je kao u izreci.

U Zagrebu 20. rujna 2018.

Predsjednica vijeća
Lidija Vukičević, v.r.